

Roa, 29. oktober 2008

Til kommunestyret i Lunner kommune

FORSLAG OM ENDRING AV MARGINAVSETNING.

Lunner kommune har i en årrekke benyttet 8 % til marginavsetning i sitt skatteregnskap. Denne avsetningen skal dekke det anslåtte til gode beløp ved avregningen for det gjeldende år. De siste årene har kommunen hatt negativt marginoppgjør.

Større fradrag ved ligningen f.eks ved økte renteutgifter eller endring av skattereglene får konsekvenser for hvor store beløp som kommer til utbetaling når avregningen foreligger.

For lite avsatt de siste årene:

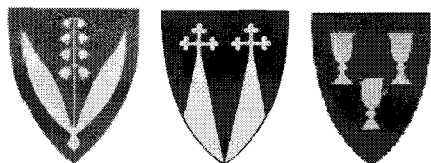
	Foreløpig beregnet -07	2006	2005	2004	2003
For lite avsatt	Ca 8,5 mill *)	7.039.838	5.819.401	4.238.206	7.471.600
Kommunens andel	31,1 % *)	33,1 %	32,5 %	32,6 %	

*) Marginoppgjøret for inntektsåret 2007 er ikke ferdig. Det vil først foreligge endelige tall når periodisk oppgjør for oktober foreligger i begynnelsen av november.

**) Kommunens andel er anslått til 29,9% for 2008. Andelen for 2009 er pr. i dag ikke fastsatt av overordnet myndighet.

I henhold til skattebetalingslovens § 24, jfr kommentarutgavens note 6 til nevnte §, er det de bevilgende myndigheter, dvs. kommunestyret som har kompetanse til å foreta endringer i marginavsetningen. Skatteoppkreveren kan ikke på egen hånd øke marginavsetningen.

I Sk 5/1978 pkt 6 (Utv. 1978 s 84) fremgår det videre: "Etter avsnitt 1, punkt 3 (s.3) i Forskudds- og innkrevingsavdelingens rundskriv nr. 64 av 21. mars 1964 går det fram at kommunekassereren hvert år bør vurdere hvor stor marginprosenten for det kommende inntektsåret bør være for stort sett å dekke summen av de anslåtte tilgodebeløp ved avregningen for dette året. Hvis den hittil nyttede marginprosenten synes å være for lav, må

SKATTEOPPKREVEREN FOR HADELAND

kommunekassereren legge fram for de bevilgende myndigheter i kommunen et begrunnet forslag om forhøyelse av marginen fra 1. januar i det kommende inntektsåret.

Opplysninger Skattedirektoratet sitter inne med synes å tyde på at bestemmelsene om avsetning av margin ikke alltid blir praktisert i samsvar med forannevnte uttalelse. Skattedirektoratet vil derfor innskjerpe overfor kommunekasserere at de i god tid før årets utgang vurderer om den nyttede marginprosent er tilstrekkelig, med sikte på eventuell forhøyelse for kommende år. Gjenpart av forslag til kommunestyret om forhøyelse sendes skattefogden. Skattefogden på sin side forutsettes å føre kontroll med at det avsettes en tilstrekkelig margin i kommunene.”

Skattefogdkontorene ble lagt ned fra 1. januar 2008. Gjenpart av forslaget sendes til Skatt øst som rette kontor fra samme dato.

I henhold til skattebetalingslovens § 24, kommentarutgavens note 6, skal marginen være på minst 8 %.

Arbeidet med budsjettet for 2009 er påbegynt i kommunen, og i den forbindelse bør kommunestyret vurdere om prosentsatsen skal økes fra 8 til 9 %.

Endring av skatteregler samt endring av rentenivå har betydning for hvor stort beløp som kommer til utbetaling ved avregningene (utlegg i juni og oktober). Høyere rentesats hos bankene i 2008 fører til større rentefradrag ved ligningen. Større fradrag gir større beløp til utbetaling under forutsetning av at den skattepliktige ikke har endret sitt skattekort.

En marginavsetning på 8 % er ikke nok til å dekke utbetaling av til gode skatt for 2007. Siden marginoppgjøret har vært negativt over flere år, anbefales det at marginavsetningen økes til 9 % fra og med 2009.

Marginavsetningen vil bli fulgt opp, slik at avsetningen i størst mulig grad blir dekkende i forhold til utbetaling av til gode beløpene.

Med vennlig hilsen
Skatteoppkreveren for Hadeland

Oddny Ohrstrand
skatteoppkrever

Lunner budsjett 2009

Konsekvenser for redusering av kulturbudsjettet Gran og Lunner kulturkontor.

231 Barn og unge

Tilskuddspost til lag/foreninger - **redusert med kr. 20 000,-.**

Ungdomsklubben på Kløvertun:

Tilbudet vil kunne opprettholdes på dagens nivå med omfang av ansatte ved klubben, men det er lite midler til aktivitet utover egenaktivitet. Tilbud til spesielle grupper som gis via ungdomsklubben vil for en stor del måtte reduseres eller falle helt bort.

Høst/vinterfestival og ungdomsarrangementer:

Reduksjonen vil føre til minsket aktivitetstilbud og mindre aktuelle og ønskede innslag i høst- og vinterfestivaler.

Redusert satsing for å forebygge uro natt til 1. mai og natt til 17. mai arrangementene.

Høstarrangementet vil ikke kunne gjennomføres i 2009 evt. arrangeres kun for barn / unge i Gran.

Tilbud til barn og unge er samordnet mellom Lunner og Gran kommuner og barn og unge beveger seg fritt mellom tilbudene i begge kommuner. Samordningen må fortsette, men likesatsing mellom kommunene, som vi hadde oppnådd med satsingen i Lunner, kan føre til at det blir aktivitetstilbud for barn/unge i Gran som ikke er åpne for Lunnerns barn /unge.

377 Kunstformidling reduseres med kr. 165.000,- fra 2008 til 2009.

Tilskuddspost til lag/foreninger innen sang, musikk og teater - samlet **reduksjon på kr. 125 000** fra 2008 (inkl. de ekstra 100 000 vi fikk i år).

Den kulturelle skolesekken forutsetter en delt finansiering mellom stat, fylke og kommune.

Det foreslås nå en reduksjon på kr. 40.000,-, dvs. totalt redusert med kr. 80 000,-.

Konsekvensene blir at lokal aktivitet i form av kunst- og kulturverksteder med profesjonelle utøvere samt formidling av lokalkunnskap/lokalhistorie (Hadeland Folkemuseum, Bergverksmuseet m.fl.) vil måtte reduseres sterkt. 7 klassetrinn vil miste tilbudet fra Den kulturelle skolesekken ift. lokale produksjoner.

380 Idrett reduseres med 185.000,- fra 2008 til 2009

Tilskudd skiløypepreparering - **reduksjon på 35 000** fra 2008 (men økt fra 2007 da den var på 85 000)

Kommunalt tilskudd til idrettsanlegg - enten ren kommunal andel eller kommunal andel ved søknad om spillemidler - **redusert med kr. 50 000,-.** Det er ikke mottatt søknad om spillemidler med kommunal andel for 2009, og denne reduksjonen vil derfor ikke gi negative konsekvenser i så måte det første året.

Tilskuddspost til aktivitet i idrettslag/foreninger - **redusert med kr. 100 000** fra 2008, dvs. de ekstra midlene som ble tildelt p.g.a. nedleggelse av miljøstilling ved Kløvertun.

Konsekvenser for frivilligere lag/foreninger

Samlet betyr dette bl.a. at frivillig lag og foreningsarbeid i Lunner kommune har fått redusert sine tilskudd med til sammen kr. 330 000,- fra 2008 til 2009. Det igjen betyr at rammevilkårene for frivillig arbeid er blitt mye dårligere og resultatet kan på sikt bli redusert

aktivitet i lag/foreninger, dette gjelder for alle typer lag/foreninger - både barne- og ungdomsforeninger, musikk/sang/dans/teater og ikke minst for idrettslagene.

Lunner budsjett 2009

Konsekvenser for redusering:

Kulturskole som fagområde er knyttet til grunnskoleloven. Dette basert på tidligere idealer om at kulturskolen skal være et tilbud til alle uansett bosted, økonomi og sosial status. Dette prinsippet har vært gjennomgående i alle fora i flere tiår før kulturskolene ble lovfesta. Bakgrunnen for lovfestinga er at kultur ikke bare er et fritidsgode, men også en naturlig del av elevens kompetanse i det moderne samfunn på lik linje med matematikk, norsk og samfunnsfag.

Det er også et spørsmål om hvorfor elever som ønsker å skaffe seg grunnopplæring i kulturfag, enten det er generell kreativ kompetanse eller for å kvalifisere seg for høyere utdanning, må betale en stor del av grunnutdanninga selv.

Det er helt klart at kuttet vil ekskludere store elevgrupper. Slik sett vil også mange talenter forbli talenter, og ikke få mulighet til å utvikle seg.

Konsekvenser av foreslåtte kutt i kulturskolen, Lunner kommune, 2009

- **Kulturverksteder foreslått fjernet som tilbud for barn og unge fra 01.01.09: innsparing kr.200.000,-.**

Konsekvens: Barn og ungdom i Lunner kommune har i dag tilbud på alle kulturskolens verksteder i Gran og Lunner kommuner. Ved fullstendig kutt vil barn og unge fra Lunner miste tilgangen til alle disse tilbudene. Kulturskolen har i 2008 tilbudt følgende verksteder: Musikklek (6mnd-12mnd), Musikkteknologi, Film og scene, Skal vi danse, Rockeskolen, Skrivekurs, Skuespillerkurs, diverse maleverksteder, kunst og forming, teatersminke. Kulturskolens administrasjonsressurs for samordning i Lunner og Gran må reduseres, noe som igjen vil gå ut over tilbudene i Gran. Fellessatsing gjorde at tilbudet kunne være bredere da tilbudet nådde flere barn/unge.

- **Reduksjon i salg av timer til skolekorpsene fra 43 timer til 13,5 timer. Gjeldende fra 01.08.09.**

Konsekvens: Grua og Harestua skolekorps og Lunner skolekorps planlegger sammenslåing 2009. Antallet barn som har behov for undervisning vil være uendret, men behovet for dirigentjenester vil bli redusert med 5 timer.

Pr. i dag kjøpes følgende undervisning

Dirigentjeneste	15,0t	59 barn
Fløyteundervisning	4,5t	5
Klarinettundervisning	8,5t	17
Messingundervisning	10,0t	14

Saksofonundervisning	5,0t	10
Totalt	43,0t	

Disse 43 timene er pr. i dag fordelt på 42 A-timer og 2,57 B-timer.

Av disse timene foreslås et kutt på 29,5 timer – ca. 60%.

1. Et stort antall barn og unge vil miste sin instrumentalopplæring, som er helt grunnleggende for å spille i korps. Dette betyr at barn og unge i Lunner kommune får redusert tilbud via korpene til å lære å spille instrumenter som fløyte, klarinett, saksofon, horn, trompet, trombone og tuba. Enkelte tilbud vil måtte falle bort.
2. Korpene har sterkt behov for kulturskolens fagkompetanse i oppbyggingen av et nytt og samordnet korps. Kuttet vil vanskeliggjøre denne prosessen. Det er viktig at korpset bygges opp slik at barn /unge i Lunner ikke mister dette fritidstilbudet og at den frivillige innsatsen av foreldre opprettholdes.
3. I tillegg til å lære å mestre et instrument og å spille sammen rent musikalsk, får barn og unge i korps vesentlig sosial trening, også på tvers av aldersgrupper, noe som er viktig i forebyggende arbeid.
4. Skolekorps er viktig i forhold til i kommunens voksenkorps, som igjen har innvirkning på det frivillige musikklivet.

Flere fast ansatte i kulturskolen vil måtte sies opp fra høsten 2009.

- ***Fjerne salg av undervisning for teatergruppene. Gjeldende fra 01.08.09.***

Konsekvens: Teatergruppene gis ingen tilbud om instruktører via kulturskolen. Dette tilbudet har vært med på å tilføre teatergruppene etterspurt kompetanse. Som igjen har ført til høynet nivå og opplæring i teatergruppene
Ingen fast ansatte i kulturskolen må sies opp.

- ***Musikk-Dans-Drama foreslått fjernet. Gjeldende fra 01.01.09***

Konsekvens: Hvert år holdes det et MDD-verksted i samarbeid med skole, SFO og kulturskolen. Verkstedet ender opp i en forestilling som spilles på skolene. Mellom 20 og 40 barn vil årlig miste dette tilbudet. Ingen fast ansatte i kulturskolen må sies opp.

Lunner kommune**KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2009**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	23.09.08	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

Ingen

Vedlagt:**FORSLAG TIL VEDTAK:****INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:**

Budsjett for kontroll og revisjon (kostra-funksjon 1100), fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 833 000 med følgende fordeling:

Kontoart	Konto	BUDSJETT 2009
10801	Godtgjørelse folkevalgte	21 000
10803	Møtegodtgjørelse folkevalgte (fast godtgjørelse)	25 000
	Tapt arb.fortjeneste	5 000
10991	Arb.giveravgift	7 000
11003	Abonnementer og faglitteratur	5 500
11151	Bervertning	2 500
11502	Kursavgifter	15 000
11601	Skyss og kostgodtgjørelse	3 000
13701	Kjøp av tjenester fra private (sekretærtjenester)	99 000
13751	Kjøp fra IKS (Innlandet Revisjon IKS, regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon)	650 000
14291	Moms påløpet i driftsregnskapet	25 000
17291	Momskompensasjon (inntekt)	- 25 000
Totalt		833 000

SAKSOPPLYSNINGER:

Spesielle regler om budsjettbehandlingen i kontrollutvalget:

Bakgrunn for saken er særbestemmelser om behandlingen av kontrollutvalgets budsjett, jf. § 18 i Forskrift om kontrollutvalg:

”Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.”

Ny funksjon i KOSTRA-rapporteringen fom. 2008:

Fra og med 2008 ble det opprettet en ny funksjon i kostrarapporteringen for kontroll og revisjon (funksjon 110). Fra hovedveilederen for kostra-rapporteringen for 2008 er følgende hentet:

110	Kontroll og revisjon (ny)
	Utgifter og inntekter knyttet til kommunens kontrollutvalg etter kommuneloven revisjon etter kommuneloven § 78. Herunder møtegodtgjørelser og andre til møteavvikling i kontrollutvalget, utgifter knyttet til kontrollutvalgssekretariatet, utgifter knyttet til regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Funksjonen administrative internkontrollsystemer som er underlagt administrasjonssjefen. Kommunal kontroll i henhold til alkoholloven føres på funksjon 242 med kommunen har lagt disse kontrolloppgavene til kontrollutvalget. Viltnemnd funksjon 360. Se også funksjon 180 vedrørende kommunale råd mv.

Budsjettforslag:

Kontoart	Konto	BUDSJETT 2009	Budsjett 2008	Regnskap 2007	Regnskap 2006
10801	Godtgjørelse folkevalgte	21 000	35 000	34 000	
10803	Møtegodtgjørelse folkevalgte (fast godtgjørelse)	25 000	0	16 500	
	Tapt arb.fortjeneste	5 000	5 000	0	
10991	Arb.giveravgift	7 000	5 500	5 776	46 800
11001	Kontormateriell	0	0	0	(samlesum)
11003	Abonnementer og faglitteratur	5 500	3 000	1 750	
11151	Bervertning	2 500	1 500	2 840	
11501	Opplæringstiltak	0	10 000	0	
11502	Kursavgifter	15 000	-	4 200	
11601	Skyss og kostgodtgjørelse	3 000	2 000	60	
13701	Kjøp av tjenester fra private (sekretærtjenester)	99 000	98 000	133 127	145 189
13751	Kjøp fra IKS (Innlandet Revisjon IKS, selskapskontroll)	0		14 160	0
13751	Kjøp fra IKS (Innlandet Revisjon IKS, regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon)	650 000	620 000	442 500	600 300
14291	Moms påløpet i driftsregnskapet	25 000	-	33 281	36 297
17291	Momskompensasjon (inntekt)	- 25 000	-	- 33 281	- 36 297
Totalt		833 000	780 000	645 381	792 289

Kommentarer til budsjettpostene:

- **Godtgjørelse folkevalgte:** Medlemmene har kr. 600 i møtegodtgjørelse pr. møte. Normalt møteaktivitet er 5-6 møter i året. Det budsjetteres med 7 møter slik at man har litt handlingsrom. 5 medlemmer gir kr. 3000 pr møte, dvs. 21 000 totalt.
- **Godtgjørelse folkevalgte (fast godtgjørelse):** Utvalgsleder har 4% av ordførers lønn i fast godtgjørelse, dvs. ca. 25 000. Utvalgsleder har i tillegg ordinær godtgjøring.
- **Tapt arb.fortjeneste:** Vanskelig å budsjettere, men bør avsettes en sum. Kr. 5 000 foreslås.
- **Arbeidsgiveravgift:** 14,1 % av møtegodtgjørelse.
- **Faglitteratur / abonnement:** Abonnement på fagtidsskriftet "Kommunerevisoren" (5* 250,-) og 4 abonnementer på Kommunal Rapport (ca. kr. 1000 pr. ab.) er lagt til grunn for budsjetteringen.
- **Beverting:** Enkel møteservering på hvert møte. Regnskapsført utgift tidligere år er lagt til grunn for budsjetteringen.
- **Kurs:** Det tas høyde for at to personer kan delta på "Kontrollutvalgskonferansen 2009". I tillegg bør det avsettes for mulig seminar i løpet av året i regi av "Forum for kontrollutvalg i Oppland".
- **Skyssgodtgjøring:**
Dette gjelder kjøregodtgjørelse til/fra møter for kontrollutvalgets medlemmer. I tillegg kommer kjøregodtgjørelse i forbindelse med eventuelle kurs.
- **Kjøp av tjenester fra andre (sekretærtjenester):**
Kommunene i Gjøvik- og Hadelandsregionen har som kjent inngått en felles avtale om kjøp av sekretærtjenester for perioden 1/9 2004 – 1/9 2007. Avtalen løper ytterligere 1+1 år dersom begge parter er enige om dette. Ingen av partene har tatt opp dette til diskusjon, og avtalen videreføres derfor til 1/9 2009. Under forutsetning om "normalt" aktivitetsnivå i 2008 budsjetteres med 140 timer, dvs. ca. 5 møter og moderat med saksbehandling. Dette utgjør ca. 98 000 eks. mva.
- **Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS):**
Kontrollutvalget er delegert myndighet til å inngå avtale om kjøp av tjenester fra Innlandet Revisjon IKS. Det vises til oppdragsavtalen for 2009 der det er stipulert bruk av 970 timer, noe som utgjør totalt kr. 649 900. Timepris fra Innlandet Revisjon IKS for 2009 er justert med lønnsstigning på ca. 5 %.
- **Merverdiavgift:**
Merverdiavgift regnskapsføres både som en utgift og en inntekt og får derfor ingen virkning. Mva-pliktig tjeneste (kjøp av sekretærtjenester) er derfor budsjettert eksklusiv mva. Fakturering fra Innlandet Revisjon IKS utløser ikke beregning av mva.

1 OMSORG

1.1 Strategiske valg med begrunnelse

Lunner omsorgssenter

- Lunner kommune skal ha ett sykehjem, beliggende slik som i dag som en del av Lunner omsorgssenter.
- Omsorgssenteret skal i planperioden utvides med bemannet bokollektiv for demente for minimum 7 pasienter og dagtilbud for hjemmeboende demente. Denne etableringen må gi mulighet for utvidelse med ytterligere 7 plasser i neste planperiode.
- Hjemmebaserte tjenester skal prioriteres.
- For å møte økningen i antall eldre som kommer på kommuneplanperioden, bygges bemannede omsorgsboliger i tilknytning til omsorgssenteret.
- Dagtilbudet ved sykehjemmet skal tilby aktiviteter både for pasienter i sykehjemmet og hjemmeboende.
- Dagaktivitetstilbudet for eldre og uføre ved Bergo-senteret videreføres i kommunal regi.

Begrunnelse:

Ved å samle pleie og omsorgstjenestene og bygge omsorgsboliger som bemannes i tilknytning til Lunner omsorgssenter vil en i kommuneplanperioden ha tilstrekkelig antall institusjonsplasser i kommunen. Spisskompetanse og bemanning vil på denne måten kunne brukes på en optimal måte. Ved å etablere bokollektiv for demente i tilknytning til sykehjemmet reduseres presset på plasser i institusjon og både bokollektiv for demente og bemannede omsorgsboliger vil gjøre seg nytte av de fellesarealer og den servicen som finnes ved omsorgssenteret. Bokollektiv for demente foreslås etablert med 7 beboere i hver enhet, da dette er det ideelle antallet for denne gruppa.

Ved å øke kapasiteten ved Lunner omsorgssenter med bokollektiv for demente og bemannede omsorgsboliger, bør det vurderes tilbud til eldre psykisk utviklingshemmede ved sykehjemmet.

At hjemmebaserte tjenester prioriteres bidrar til at brukerne kan bo lengst mulig hjemme.

At alle som ønsker det har et dagaktivitetstilbud er forebyggende og bidrar til trivsel og sosialt fellesskap.

Tilrettelagte tjenester

- Barnebolig og avlastning skal samlokaliseres i lokalene til nåværende Furumo barnehage. Dette skal gi tilbud til to barn i barneboliger og 6 plasser for avlastning.
- Utvidelse av boliger for psykisk utviklingshemmede/funksjonshemmede skjer ved bygging av boliger og fellesareal på tomt nær Røyskattlia på Harestua. Dette gir botilbud til 5 personer.
- Det vurderes om alle dagtilbud skal gjennomføres i egen regi.
- Det etableres differensiert dagtilbud for psykisk utviklingshemmede ved Kløvertun.
- Utrede tilbud til eldre psykisk utviklingshemmede, jfr. det som er beskrevet under Lunner omsorgssenter.

Begrunnelse:

Behovet for 2 barneboliger vil dekke dagens behov.

Avlastningstilbudet flyttes fra Haugentoppen på Grindvoll til Harestua. Dette for å gi et kvalitativt bedre tilbud. Framtidig bruk av Haugentoppen må avklares. Barnebolig og avlastning er begge tilbud til barn og unge og har behov for den samme kompetansen. Det finnes allerede et tilbud til 8 voksne i Røyskattlia som ligger i samme området.

Samlokalisering bidrar til et større fagmiljø, noe som letter rekrutteringen av kompetent personale og bidrar til ønsket stillingsstørrelse.

Både barnebolig og avlastning kan gjøre seg nytte av uteområde og lokaler slik barnehagen har brukt disse.

Lunner boligstiftelse eier tomt i nær tilknytning til Røyskattlia. Det må avklares om stiftelsen eller kommunen skal bygge bolig for psykisk utviklingshemmede. Praktiske forhold knyttet til merverdiavgift og tilskuddsordninger kan være avgjørende.

Lunner kommune kjøper i dag dagtilbud ved LUPRO. Dette er et godt tilbud, men det medfører at det innen boligdelen blir det mange deltidsstillinger. Dersom både botilbud og dagtilbud var i kommunal regi, ville dette kunne gi større stillinger. Dette vil igjen ha positivt effekt i forhold til å rekruttere vernepleiere. I tillegg vil bemanningen kunne benyttes mer fleksibelt avhengig av behov.

Dagtilbudet på Kløvertun skal være et tilbud til de som ikke kan nyttegjøre seg av tilbudet ved Lupro eller Fosli. Dette vil kunne dreie seg om opptil 10 personer. Det vil være behov for noe ombygging av huset (tilgjengelighet og bad). Den totale bruken av Kløvertun til ulike aktiviteter må avklares.

Vi vil de nærmeste årene få flere eldre psykisk utviklingshemmede med alvorlige helseproblemer lik andre eldre. Det bør utredes hvor og hvordan deres tilbud til nødvendige helsetjenester skal være.

Psykisk helse

- I tilknytning til eksisterende psykiatribolig på Lunner, Lunner omsorgsbolig, bygges botilbud til ytterligere 5 brukere. I tillegg omdisponeres gradvis 5 trygdeboliger beliggende i tilknytning til Lunner omsorgsbolig til psykiatriboliger. Dette gir botilbud til 15 brukere.
- I tilknytning til ovennevnte botilbud bygges fellesareal som også benyttes til dagtilbud 5 dager i uken og kontorplass for kontoret for psykisk helse og bemanningen ved boligen.
- Midlertidig bruk av Kalvsjøstua for 5 personer med psykiske lidelser med behov for døgnbemanning.

Begrunnelse:

Lunner kommune har pr. i dag ikke kapasitet i forhold til personer med psykiske lidelser som trenger et botilbud med bemanning. Konkret er det på det nåværende tidspunkt 8 søkere til slik bolig. Samlokalisering har både fordeler i forhold til effektiv ressursbruk og tilgjengelighet/utvikling av tjenestetilbudet. Et samlet tilbud vil være tilgjengelig 24 timer i døgnet for våre innbyggere med behov for denne tjenesten.

Det å samle tjenestetilbudet bidrar til et godt og større faglig miljø som letter rekruttering av fagpersoner og mulighet for ønsket stillingsstørrelse.

Det å ikke kunne gi nødvendig tilbud i kommunen, medfører kjøp av private plasser i dyre institusjoner. Ved å ha tilstrekkelig kapasitet i kommunen er dette kostnadsdempende.

Byggig av psykiatribolig er utsatt i påvente av omsorgsplanen. For å avhjelpe den akutte situasjonen, etableres et midlertidig døgnbemannet botilbud ved Kalvsjøstua.

Legetjenesten

- Fra og med 2010 økes tilsynslegefunksjonen ved Lunner omsorgssenter fra 15 timer/uke til 17,5 timer/uke.
- Fra og med 2012 økes tilsynslegefunksjonen ved Lunner omsorgssenter fra 17,5 timer/uke til 20 timer/uke.
- Det skal arbeides for å etablere interkommunal redningsentral som inkluderer legevaktordning.

Begrunnelse:

Sosial- og helsedirektoratet har sendt krav til kommunene i rundskriv I-4/ 2007 om å fastsette en lokal norm for legetjenesten i sykehjem med bakgrunn i dagens regelverk. Det forventes at kommunen fastsetter sin lokale norm i løpet av 2007. I tillegg er det forventet at det er fattet et politisk vedtak om legedekning i kommunens sykehjem.

Det er ikke utarbeidet norm for legetjenesten ved sykehjemmet. Sykehjemspasientenes behov for gode helsetjenester har vesentlig øket i forhold til for noen år siden. Beboerne har høy gjennomsnittsalder og som regel alvorlige helseproblemer. Sykehusopphold er blitt stadig kortere og det er ikke uvanlig at pasienter overføres fra sykehus til sykehjem med et behov for videreføring/oppfølging av relativt kompliserte medisinske behandlinger. Lunner kommune har meddelt fylkesmannen at tilsynslegefunksjon bør økes til 20 timer pr. uke i den nærmeste 5 års perioden.

Vaktbelastning for legene som deltar i legevakt blir mindre ved en interkommunal ordning. Det gir også trygghet da andre vaktmannskaper og hjelpepersonell er til stede samtidig. Dette vil kunne lette rekruttering til legestillinger i kommunen.

1.2 Tiltaksplan

Tiltak	2009	2010	2011	2012
Psykiatriboliger med fellesareal inkl. kontoret for psykisk helse	x			
Driftsutgifter/bemanning		x	x	x
Barneboliger og avlastning med fellesareal	x			
Driftsutgifter/bemanning		x	x	x
Omsorgsbolig demente med fellesareal ved LOS		x		
Driftutgifter/bemanning			x	x
Boliger med fellesareal for TT på Harestua		x		
Driftutgifter/bemanning			x	x
Ombygging LOS - dagtilbud	x			
Dagtilbud Kløvertun	x			
Utvidelse tilsynslegefunksjonen, fra 15 til 17,5 t/uke fra 2010 og til 20 t/uke fra 2012		125	125	250

1.3 Målsettinger for tjenestene

Tjeneste: Omsorg i institusjon

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Tilbud for personer med behov for 24 timers bistand, som ikke kan bo i eget hjem	Tilbud om korttids- og avlastningsopphold for de som har behov	Tilbud for korttidsopphold innen 3 uker, for avlastning innen 4 uker	Avvik
	Tilbud om langtidsopphold til de som har behov	Max 3mnd ventetid (etter fattet vedtak)	Avvik
	Individuelt tilbud ihht kv.forskriften om enerom ved langtidsopphold	Alle har tilbud om enerom	Avvik
	Brukerinnflytelse	Påvirke tilbudet/ innhold > 3,5 Tilfredshet i forhold til aktivitetstilbud > 2,5	Brukerundersøkelse Pårørendeundersøkelse
	Brukerne skal få kvalitativt gode tjenester	Kvalifisert bemanning hele døgnet jfr. vedtatt standard. 40% av årsverkene med høyskoleutdanning og 50% av årsverkene med fagutdanning. Alle pasienter skal ha individuell tiltaksplan Fravær av avvik når det gjelder medisiner	Antall døgn uten avvik Rapport lønssystem Rapport fra elektronisk pasientjournal Lokal registrering
	Tilsynslegetjeneste som sikrer forsvarlig oppfølging av den enkeltes helsetilstand	Tilgjengelig legetjeneste 20 min/uke pr. pasient, - totalt 60 t/mnd	Fravær av avvik, månedlig registrering

- Alle måltall i forhold til brukerundersøkelser er relatert til skala 1 - 4

Tjeneste: Hjemmebaserte tjenester

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Bistand som bidrar til at personer med behov for pleie etc blir boende i eget hjem/ utenfor institusjon	Trygghet/ forutsigbarhet	Alle opplever tilstrekkelig trygghet og forutsigbarhet ifht mottatt tjeneste > 3 Tilgjengelighet til tjenesten > 3,5 Fravær av søknader om institusjonsplass hvor søker ikke har et reelt behov	Brukerundersøkelse Brukerundersøkelse Antall avslåtte søknader
	Kvalitativt godt tilbud	Kvalifisert bemanning hele døgnet jfr. vedtatt standard. 40% årsverk med høgskoleutdanning og 50% årsverk med fagutdanning Andel pasienter hvor tiltak i individuell tiltaksplan gjennomføres > 80%	Antall døgn uten avvik Rapport lønssystemet Rapportering av avvik
	Brukerinnflytelse	I hvilken grad har du opplevd å påvirke innholdet i tjenesten du mottar > 3,5	Brukerundersøkelse

Tjeneste: Omsorg i bolig (TT)

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Mennesker med nedsatt funksjonsevne (fysisk og eller psykisk) får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre. Så lenge de kan nyttiggjøre seg tilbudet.	Tilbud til de som har behov	Ingen på venteliste	Avvik
	Individuelle tiltaksplaner følges opp	Ingen avvik	Lokal statistikk
	Riktig administrasjon av medikamenter	Ingen avvik	Registreringer
	Påvirkning på egen hverdag	>3,5	Bruker- og pårørendeundersøkelse
	Differensiert dagtilbud for alle	Andel brukere som benytter dagtilbudet >80%	Registrere bruk av dagtilbud
	Trivsel i dagtilbudet	>3	Bruker- og pårørendeundersøkelse
	Andel medarbeider med høgskoleutdanning	>40%	Lønssystemet

Tjeneste: Psykisk helse

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Tjenestetilbud til mennesker med psykiske lidelser, skal fremme uavhengighet, selvstendighet og evnen til å mestre eget liv	Trygghet og forutsigbarhet	Tilgjengelighet til tjenesten 24 timer Udekket behov for omsorgsbolig < 5 personer	Brukerundersøkelse Venteliste
	Aktivitetstilbud som bidrar til sosial trening og styrket egenomsorg	Andel brukere som benytter dagaktivitetstilbud > 25% Tilbud 5 dager pr. uke	Lokal statistikk Brukerundersøkelse
	Brukermedvirkning	Påvirkning av tjenestetilbudet >3,5	Brukerundersøkelse

Tjeneste: Sosialtjeneste

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Fremme økonomisk og sosial trygghet, bedre levevilkårene for vanskeligstilte, bidra til økt likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer. Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre.	Sosialtjenesten skal gi opplysning, råd og veiledning som kan bidra til å løse eller forebygge sosiale problemer.	>3,5 i forhold til opplevd respektfull behandling	Brukerundersøkelse
	Økonomisk rådgivning	80% av de som henvender seg får bistand Tid fra henvendelse til saksbehandling starter < 14 dager	Rapportering i saksbehandlingssystem Egen statistikk
	Alle som har behov for det skal gis støttekontakt, brukerstyrt personlig assistanse, avlastning og omsorgslønn	Ingen klager som gis medhold av fylkesmannen	Telle antall klager som får medhold
	Bidra til å redusere fattigdom gjennom økonomisk sosialhjelp.	Alle som henvender seg skal få sin sak ferdigbehandlet innen 4 uker	Statistikk
	Alle som er brukere av tjenesten og ber om individuell plan skal få det.	100% måloppnåelse	Lokal statistikk

Tjeneste: Rus

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Forebygge og redusere misbruk av rusmidler	Alkoholpolitikk	Antall skjenkesteder =/ \leq 15 Skjenketid til kl. 2.00 alt. kl. 1.00.	Antall gitte bevilgninger Vedtak
	Alle brukere skal ha en individuell plan	Andel brukere som når avklarte mål i individuell plan $>$ 25%	Avvik

Tjeneste: Demensomsorg

Hensikt	Målsetting	Ambisjon	Målemetode
Gi individuelt tilpasset tilbud til pasienter med demenssykdom i og utenfor institusjon	Gi et spesialisert og kvalitativt godt omsorgstilbud	35 % av de ansatte har spesialkompetanse innenfor demens	Kompetanseoversikt Bruker/pårørendeundersøkelse
	Alle som har behov for avlastning, skal ha jevnlig tilbud	Tilbud innen 3 uker	Lokal statistikk
	Tilrettelagt dagtilbud for alle med behov inntil 5 dager per uke	Alle med behov får tilbudet	Lokal statistikk
	Bruker-/pårendeinnflytelse	Påvirke tilbudet/innhold $>$ 3,5 Tilfredshet i forhold til tjenestetilbudet $>$ 3,5	Bruker- og pårendeundersøkelse

vedlegg F.sak
70/08

MØTEBOK

Arkivsaksnr.: 08/1708-18

Ark.: 145

Sak nr	Styre/råd/utvalg:	Møtedato:
17/08	Eldrerådet	04.11.2008
75/08	Kommunestyret	30.10.2008
62/08	Formannskapet	16.10.2008
70/08	Kommunestyret	25.09.2008

Saksbehandler: Anne Grønvold, Rådgiver politikk og samfunn/controller Kirsti Nesbakken

FORELØPIGE FØRINGER HANDLINGSPROGRAM/ØKONOMIPLAN 2009-2012 OG ÅRSBUDSJETT 2009. ELDRERÅDETS UTTAELSE.

Lovhjemmel: Kommuneloven
Plan- og bygningsloven

ELDRERÅDETS UTTAELSE:

Det er beklagelig at eldrerådet ikke har kommet med i prosessen tidligere og burde ha vært med i arbeidsgruppe omsorg. Ved at en hadde vært med i hele prosessen kunne en ha hatt mer rådgivende forslag, før administrasjonen legger budsjettet frem for formannskapet. Eldrerådet har forståelse for den vanskelige økonomiske situasjonen og synes at nesten alle kuttforslag er like ille.

Eldrerådet synes at pleie og omsorgssektoren blir mye belastet i forhold til andre sektorer. Eldrerådet vil komme med følgende uttalelser/forslag, ut fra det en har innsikt i, direkte til formannskapet.

Eldrerådet er svært bekymret for reduksjonen av 6 langtidsplasser ved LOS. Dette vil i stor grad påvirke hjemmetjenesten, som også er foreslått redusert med 1 stilling. Det reises tvil om dette er mulig i henhold til lovverket.

Pårørende som i flere tilfeller allerede i dag har en stor påkjenning, vil det bli ytterlig vanskelig for. I noen tilfeller vil en kanskje få to pasienter i stedet for en, men da kuttene ved LOS stort sett har sammenheng med hverandre, ser ikke eldrerådet noen mulighet for å endre kuttlisten.

Når det gjelder dagtilbudet for eldre og uføre på Bergosenteret, kan eldrerådet ikke akseptere at det blir stengt. Det har så stor betydning for brukerne, at det må finnes en løsning. Det vil i stor grad være lønntil de ansatte det dreier seg om, da det meste av driftsutgiftene likevel vil være der p.g.a. psykiatrien og utleien. Det må kunne være mulig med noe bistand fra frivillige, men en forutsetning må være at det driftes videre i kommunalt regi. (Se omsorgsplan vedtatt i september). D.v.s. at det må være kommunalt ansatte der. Det er også stilt spørsmål om det kan være tiltak det kan jobbes med som gir inntekt til senteret. Utleiemulighetene må også markedsføres bedre, for å få enda mer leieinntekter. For å løse noe av den økonomiske siden ved å opprettholde aktivitetene ved Bergo, foreslår eldrerådet å redusere en stilling ved LOS med 40%. Det er stillingen fag og kvalitet som ble **nyopprettet i 2005** som her er tenkt. En regner med at grunnlaget for kvalitet er lagt, og arbeidsoppgaver forslås overført avd.ledere og sykepleier 1. Avd.leder og sykepleier 1 får

færre pasienter og færre ansatte å forholde seg til. Det bør også vurderes om resten av stillingen bør overføres hjemmetjeneste.

Det må settes i gang planlegging for å søke om midler til frivillighetsentral.

Bruk av ad.hoc utvalg har utartet seg langt utover det som var intensjonen da ad hoc gruppene ble vedtatt. Noe som også gir økonomiske konsekvenser. Det foreslås derfor å redusere på bruk av ad hoc grupper. Sakene bør drøftes/behandles i åpne politiske fora.

Konsulentbruken må få en kritisk gjennomgang, og kun benyttes der ikke kommunen selv har kompetanse.

Alle kurs, ledersamlinger og lignende må foregå i kommunens egne lokaler.

Behandling og avstemming:

Eldrerådet utarbeidet en uttalelse, som ble enstemmig vedtatt.

NFU Hadeland lokallag
Bergstien 10, 3520 Jevnaker
E-post: arvid.drolsum@hadeland-energi.net
Telefon: 61310489/95032439
www.nfunorge.org

Jevnaker, 29.10.08.

Lunner kommune
v/Rådmann
Ordfører
Kommunestyre
Kommunalsjef Frode Holst
Kommunalsjef Aslaug Dæhlen
Leder TT Ann Herborg Fagerli Morstad

Kopi; Hadeland
Oppland Arbeiderblad
NFU
NFU Oppland

Budsjettarbeidet "Balanse 2010" i Lunner Kommune og mennesker med utviklingshemming.

Menneskene i denne gruppen er noen av de mest sårbare og utsatte vi har i vårt samfunn. På grunn av deres funksjonshemming er de helt avhengig av hjelp og støtte fra andre mennesker. Samfunnet er ikke tilpasset dem, man må hele tiden finne løsninger og tilpassninger for å dekke de behov som den enkelte har.

På grunn av kognitiv svakhet er de i liten grad i stand til å tale sin egen sak og blir et lett offer for skiftende omstendigheter. Derfor trenger de en spesiell beskyttelse i samfunnet.

Det er her vi føler at Lunner kommune svikter. I budsjett planene (balanse 2010) er det de svakeste som rammes hardest, nemlig mennesker med utviklingshemming.

Vi vil minne politikere og kommunalt ansatte om at kommunen får statstilskudd for disse brukerne på 105 000 kr per år for de under 16 år og minimum 500 000 kr per år for de som er over 16 år. Kommunens inntekter i rammetilskuddet er ca. 18 mill pr år.

Disse tilskuddene får kommunen fordi staten ser dette som en spesielt sårbar gruppe mennesker med store psykiske, fysiske og sosiale behov som det er viktig at blir dekket i samfunnet.

På bakgrunn av dette ber vi innstendig politikere, rådmann og kommunalsjefer om å skjerme denne gruppen for nedskjæringer i kommunens budsjetter.

"Balanse 2010" – Rapport fra prosjektgruppe "Omsorg".

VTA (Varig Tilrettelagt Arbeid)

De som er i stand til å yte en viss produktivitet kan få tilbud om "VTA" (varig tilrettelagt arbeid) som er finansiert av NAV og kommunen.

Her vil kommunen redusere sitt tilskudd med 600 000/år, det er uvisst om NAV godtar dette.

VTA-K (Varig Tilrettelagt Arbeid - Kommunalt).

De som ikke er så produktive kan få tilbud om å få plass på "VTA-K" kun finansiert av kommunen.

Her planlegger kommunen å kutte 1.945 mill/år.

Et permanent kutt i denne gruppens dagtilbud vil få store konsekvenser for dem i mange, mange år framover. Fordi dette dreier seg om deres arbeidsplass.

Beskrivelse av det nåværende dagtilbudet på VTA-K ved Lupro:

Tilrettelagte tjenester har i dag 17 funksjonshemmede brukere med dagaktiviteter (arbeid) på Lupro.

De har en personal ressurs på 5,6 årsverk fordelt på;

- en vernepleier,
- en barnevernspedagog
- en hjelpepleier i vernepleie
- en omsorgsarbeider
- en aktivitør
- og tre ufaglærte

Dette er etter vår oppfatning en faglig godt utrustet personalgruppe.

Der er det forskjellige arbeids områder så som;

- gjenbruksbutikk
- vedproduksjon
- pakking av varer for en ekstern bedrift
- avfalls håndtering
- være med på innkjøp for Lupro

Disse aktivitetene fører til mye kontakt med andre mennesker både i og utenfor Lunner Produkter. Dette bidrar til en naturlig integrering i samfunnet, noe som igjen gir disse menneskene en sterkere følelse av likeverd og samhørighet.

Sosial omgang med andre, det vil si mer "vanlige" mennesker, er ikke en selvsagt ting for disse menneskene. Altfor ofte faller de utenfor det gode selskap og forblir ensomme.

På LUPRO er de med på å produsere noe, å gjøre et arbeid gir dem større respekt for seg selv. En følelse av å være en del av samfunnet.

Disse brukerne har et stort behov for stabilitet og forutsigbarhet.

Dette får de på Lupro fordi de har en fast dagbemanning med tid til å hjelpe, assistere og veilede.

Dersom kommunen overtar driften av denne virksomheten vil man operere med en turnusbemanning. Her vil man bruke de som allerede er ansatt på de forskjellige boligene.

Dette tilbudet skal gis innenfor en kostnadsramme på 1 mill mot 2,9 mill i dagens tilbud.

Kommunen legger ikke skjul på at dette nye tilbudet vil bli vesentlig dårligere både i aktivitet og tilsyn. Det er en såkalt minimums løsning.

Det vil si at behovet for stabilitet og forutsigbarhet blir mye vanskeligere å imøtekomme.

Dette kan føre til frustrasjon og fysisk utagerende atferd, som igjen kan gjøre at en må inn med større resurser.

I tillegg vil kommunen flytte denne virksomheten til et sted som er mye mer isolert i forhold til omverdenen. Flyttes VTAK fra Lupro er det svært vanskelig å gjenopprette dette tilbudet! Dette handler om de utviklingshemmedes arbeidssituasjon. Vi kan ikke være tilfreds med en dagaktivitet som gir liten, eller ingen utfordring og som gir større isolasjon fra samfunnet.

Hvordan ville du likt dette i din arbeidssituasjon.....

”Balanse 2010” – Rapport fra prosjektgruppe oppvekst.

Spesialundervisning.

Her foreslås det en varig nedskjæring på 40%!!!

Vi vil minne om at:

- Det er den enkeltes behov som skal styre den enkeltes tildeling av ressurser – ikke kommunens økonomi. Jfr. Opplæringsloven.
- Kommunen har ikke lov til å instruere PPT til å skrive sakkyndig vurderinger som ikke holder mål faglig sett.
- Sakkyndig vurdering skal beskrive omfanget av den nødvendig ressurs dvs. det skal stå i sakkyndig vurdering hvor mange timer den enkelte trenger for få dekket sitt behov for spesialundervisning. (Jfr. Fylkesmannen i Oppland).
På dette punktet følger ikke Lunner kommune fylkesmannens stadige oppfordring!

Praktisk gruppe (PRA)

PRA gir anledning til et spesielt tilpasset læringsmiljø noe som er nyttig for en del elever. I PRA får elevene et eget undervisningstilbud med en begrenset fagkrets.

Dette tilbudet blir gitt til elever med forskjellige vansker og diagnoser. Her føler mange seg litt mindre annerledes og kan senke skuldrene slik at læringen går lettere.

PRA er kjent for å gi gode faglige resultater hos elever som har strevd veldig i vanlig klasseundervisning. PRA på Lunner Ungdomsskole har eksistert i 20år og har et unikt fagmiljø.

Dette vil Lunner kommune legge ned!

Her er det på papiret regnet med en besparelse på 2.424mill/år. Så vidt vi kjenner til har prosjektgruppen ikke regnet ut hva utgifter til spesialundervisning for den enkelte vil koste dersom man legger ned dette tilbudet.

Sannsynligvis blir det dyrere.

Terapiriding foreslås fjernet.

Det er ikke uten grunn fastlege og NAV rekvirerer terapiriding. Det er fordi de funksjonshemmede trenger det. Pga sykdom, skade eller lyte.

Besparelsen ved å kutte ut terapiriding er kun 45.000kr

Svømmeundervisning foreslås sterkt redusert. Besparelse 40.000kr.

Jevnlig fysisk trening er viktig for disse barna.

Og spesielt svømming. Her bør de prioriteres!

Dersom kommunen velger å holde svømmehallene stengt i større deler av året enn nå, er det bra om man kan få til at en er åpen mens den andre er stengt. Slik at barn med særskilte behov kan alternere mellom dem. Og dermed få svømmetrening i størst mulig deler av året.

FysMus

Fysmus er ledet av en fysioterapeut og en musikkterapeut i sammen. Det dreier seg om å gjøre forskjellige fysioterapeutiske øvelser med musikk til. Her har musikken en støttende og stimulerende funksjon til fysioterapeutens øvelser.

Tilbudet gis til barn med spesielle behov som deles inn i grupper etter alder og funksjonsevne.

Beregnet innsparing ved å kutte ut dette tilbudet er 36.000kr/år.

Til avslutning.

Dette er og oppleves helt forferdelig!

Foreldre og pårørende til mennesker med funksjonshemming må hele livet kjempe for forståelse for sine barns behov hos de til enhver tid rådende myndigheter. Dette er fordi deres barn ikke er en del av den "gemene hop".

Etter å ha satt oss inn i konsekvensene av prosjekt "Balanse 2010" har vi vanskelig for å se at våre barns/utviklingshemmedes behov representerer noe annet enn en salderingspost i kommune budsjettet.

Vi forventer at Politikerne, rådmannen og ledere i Lunner kommune finner løsninger på budsjettknipa som skjærer de funksjonshemmedes tjenestetilbud mest mulig!

Funksjonshemmede er svært forskjellige både i funksjonsnivå og hjelpebehov. Alle tiltak må vurderes individuelt og tilpasses den enkeltes behov.

Dette gjør at dialogen mellom kommunen og oss som interesseorganisasjon blir veldig viktig for hvilke løsninger som vurderes som best i den enkelte situasjon.

Det er så lett å gli inn i tankebaner og handlingsmønstre som hindrer eller begrenser disse menneskene i være nettopp mennesker, som alle oss andre.

Med vennlig hilsen
NFU Hadeland

Arvid Drolsum
Leder

Harald Johnsen
Styremedlem
(sig)